

Formulier Heilig Avondmaal

“Daarbenevens, dat wij ook die Geest onder elkander.....”

1 geschenk van broederlijke liefde

2 genade van Christus' liefde

3 gebod van onze liefde

Gemeente,

Aan elke avondmaalstafels klinkt altijd twee keer het woord: 'gedenkt'. Na het breken van brood: 'Neemt, eet, gedenkt en geloof....' En na het schenken van de wijn: 'Neemt, drinkt allen daaruit, gedenkt en geloof....'. Gedenkt. En het tweede deel van het formulier geeft ons aan wat dat is en hoe dat is. Gedenken. Dat tweede deel begon met de woorden: 'Maar aldus, op deze manier, zullen wij Hem daarbij gedenken.' Hoe dan?

Nou, door allereerst te vertrouwen dat de Heere Jezus werd gebonden om ons te ontbinden, van God verlaten werd opdat wij nimmermeer van Hem verlaten zouden worden. Ik voor u.

Maar er is nog een laag in dat gedenken: namelijk dat Jezus in Zijn lijden en sterven het Nieuwe Testament heeft bezegeld. Dat wil zeggen: Zijn liefde is onveranderlijke liefde, eeuwigblijvende liefde, duurzame liefde. Ook nu nog. Want er geldt ook: Ik voed u. En zal dat altijd blijven doen. En dat gebeurt door de Heilige Geest, Die in Hem als het Hoofd en in ons als leden van Zijn lichaam woont. En door die Geest heeft Christus gemeenschap met ons.

En dan is er nog een derde laag in dat gedenken. Want diezelfde Geest Die ons gemeenschap geeft met Christus, van Hem geldt ook dat Hij ons met elkaar verbindt als leden van hetzelfde lichaam. Dus: Ik voor u, Ik voed u en Ik verbind u. Met de andere leden van Mijn lichaam. In en door waarachtige broederlijke liefde.

1 het geschenk van broederlijke liefde

Let wel: het staat er allereerst niet als een bevel, maar als een gebeuren, een geschenk. Er staat hier niet allereerst: verbindt jezelf aan de gemeente en de anderen. Heb hen lief met broederlijke liefde. Nee, u wordt verbonden als lidmaten van één lichaam en dat is in broederlijke liefde. Dat geef Ik er, zegt de Heere Jezus, door Mijn Geest bij. Als Ik u door Mijn Geest gemeenschap met Mij geef, geef Ik u ook liefde tot Mijn lichaam, Mijn Kerk. Dat zit aan elkaar vast. Als u die liefde tot Mijn andere leden niet wilt hebben, zal Ik u ook geen liefde tot Mij geven, want Ik geef het alleen allebei tegelijk.

Misschien een beetje te vergelijken met als je verkering krijgt. Kijk, dat zal zijn omdat je je vriend lief hebt gekregen. Om hem gaat het je. Naar hem kom je toe. Maar ja, zijn familie krijg je erbij. Zijn ouders, broers en zussen worden je schoonfamilie. Als je dat niet wilt, dan kun je ook je vriend niet claimen dat hij je vriend moet willen zijn. Zo kan

niemand Jezus tot zijn Bruidegom verkrijgen zonder dat Hij Zijn familie, Zijn andere leden erbij geeft aan je. En dat is een geschenk! Dat is een zegen! Dat is tot ons nut! Of je dat direct zo beseft is een tweede. Je denkt dan misschien, u dacht misschien: ik en de Heere Jezus. De Heere Jezus en ik. Door de Geest zal ik Hem zoeken, zal ik Hem volgen, zal ik Hem dienen. Daar heb ik verder niemand bij nodig. Totdat je erachter komt dat dat rijkelijk hoogmoedig om te denken. Om te denken dat je zelf wel daar het juiste zicht op zult hebben en krijgen. En je komt erachter dat je zo eenzijdig bent in je gedachten. Zo heel gevoelsmatig. Of een ander is zo rationeel juist. Je hebt anderen nodig die je aanvullen. En je erachter komt dat je zoveel niet begrijpt in de Bijbel. Je hebt anderen nodig die je uitleggen. Of dat je je zo eenzaam kunt voelen. Je hebt anderen nodig die met je de Heere dienen. Of dat je de dingen zo verkeerd kunt zien. Vanuit jouw opvoeding, jouw levensweg kun je zo'n smal blikveld hebben: zo moet het en zo hoort het en alleen zo kan het. Je hebt anderen nodig die weer anders geleid zijn, andere achtergrond hebben. En je leerde steeds meer: wat een zegen dat de Heere Jezus andere gelovigen om mij heen geeft. Anders zou ik zo eenzijdig, zo versmald, zo eenzaam, zo scheefgegroeid volgen, dienen en kennen. Wat een zegen dat er zijn die met mij het lichaam van Christus vormen. Ik red het niet alleen. Wat een zegen dat ik lezen kan wat anderen van de Schrift hebben ontvangen en begrepen. Wat een zegen dat ik praten kan met anderen die met mij Hem hebben liefgekegen.

Wat een zegen: Christus die plaats geeft in een lichaam. Eén lichaam waarvan Hij het Hoofd is. Gelijk de apostel spreekt: één brood is het zo zijn wij velen één lichaam, omdat wij allen één brood deelachtig zijn. I Corinthe 10. En in I Corinthe 10 is dan de gedachte deze: let er eens op dat allen die aan de tafel zitten een stukje brood krijgen van één en hetzelfde brood. Of in elk geval hetzelfde soort brood. Allen delen in hetzelfde voedsel. Zo delen alle gelovigen in hetzelfde Brood des Levens. Alle gelovigen hebben het leven buiten zichzelf in Dezelfde Christus. Dat is een diepe eenheid waardoor niemand zich boven de ander verheffen kan en mag.

Ons formulier maakt een andere toepassing. Niet vanuit het brood maar naar het brood toe. Dat brood is ontstaan uit veel graankorrels. Want wat is nou één graankorrel? Alleen als je graankorrels bij elkaar doet kan er een brood van komen. Als de graankorrel zich beschikbaar stelt voor het geheel. En wat is nou één druif? Daar kun je geen wijn van maken. Alleen als je vele druiven bij elkaar doet kan er wijn van komen. Als de één druif zich beschikbaar stelt voor het geheel. Eén gelovige op zichzelf,

los van anderen, gericht op zichzelf, zal geen of weinig nut hebben. Maar gelovigen, die zich gezamenlijk dienstbaar maken aan het geheel, die zullen tot nut en zegen zijn. Zoals die vele graankorrels en die vele bessen alleen gezamenlijk en dienstbaar aan het geheel tot zegen zijn en tot hun bestemming komen.

Zo zullen wij allen die Christus ingelijfd zijn allen tesamen één lichaam zijn. Dienstbaar zijn aan het geheel van Zijn Kerk. Zich ter beschikking stellen van het geheel van Zijn lichaam. Aan allen die Christus door een waar geloof zijn ingelijfd. Zijn ingelijfd: Dat hebben wij zelf dus niet gedaan. Wij lijfden onszelf niet in, maar wij zijn ingelijfd. Door Christus Zelf, door Zijn Heilige Geest. En Die deed dat door het waarachtig geloof. En wat is het waarachtig geloof? Dat is het vat dat Jezus' liefde ontvangt en opneemt. Het geloof ontvangt. Het geloof is de lege hand, het lege vat waarin de liefde van Jezus past. En van Hem word gezegd: Die ons tevoren zo uitnemend heeft liefgehad. Kijken we daar eens naar: Die ons tevoren zo uitnemend heeft liefgehad. Daar staan drie dingen in: Hij heeft liefgehad. Zo uitnemend liefgehad. En tevoren zo uitnemend liefgehad.

2 de genade van Christus' liefde

Hij heeft ons dus liefgehad. En liefhebben is: het goede zoeken voor. Om het klassiek te zeggen: ons verlossen van het grootste kwaad en brengen tot het hoogste goed. Zo lief heeft de Heere Jezus Zijn Kerk gehad. Dat Hij haar geeft en bracht het hoogste goed: de vergeving van zonden en het eeuwige leven. En daarbovenuit het kindschap van de Vader. Het hoogst geluk, en het eeuwig goed. De ware vrede met God, die eeuwig is en blijft. Dat heeft Hij ons verworven en gegeven. Omdat Hij ons verlossen wilde van het grootste kwaad: de zonde en het eeuwig verderf. Het kwaad van de zonde die ons leven infecteerde en verwoestte. De zonde die ons meesleepte naar de straf der zonde van de eeuwige vervloeking. Eeuwig van God gescheiden en onder Gods toorn. De buitenste duisternis, de Godverlatenheid, de hel. Daarvan verlost en het eeuwige goed gegeven. Welk een liefde! Daardoor kijk ik als het ware vanuit het Koninkrijk der hemelen in het ravijn van de eeuwige afgrond. Daarvan heeft Hij mij verlost. En dit heeft Hij mij nu gegeven.

Het tweede is dat Hij ons zo uitnemend heeft liefgehad. Zo uitnemend. Op zo bijzondere wijze. Want wat heeft het Hem gekost om ons te verlossen? Zijn liefde heeft Hem de hoogste mogelijke prijs doen betalen. Hij heeft Zichzelf gegeven, Zijn leven, Zijn bloed. Hij is Zelf de donkere schacht ingegaan waar God Hem meer en meer verlaten zou tot in de drie uren duisternis aan het kruis. Hij heeft Zichzelf de vulkaan ingeworpen van de toorn van God, brandend van gramschap over de

zonde. Hij is de treden ingegaan van de oven die de pijn naar lichaam en ziel gaf en Hij is alle treden afgedaald tot dat Hij de bodem had bereikt toen Hij nederdaalde ter hel. Zo uitnemend liefgehad. Nooit, nooit zal iemand die overhebben voor een ander, voor zijn geliefde, voor zijn kind zelfs niet, of man of vrouw.

En dan de derde laag: Dat Hij ons tevoren zo uitnemend heeft liefgehad. Tevoren. Voordat ik Hem liefkreeg, voordat ik tot geloof kwam, voordat ik Hem ging zoeken. Voordat... tevoren. Toen ik nog een vijand was. Toen ik Hem alleen maar krenkte en verwerpen wilde. Toen ik alleen maar uit Zijn handen wilde blijven, toen ik dacht dat ik zonder Hem zou kunnen leven en met Hem het voorbij zou zijn met mijn mooie leventje. Toen ik dacht dat Hij mij lastig wilde vallen, dat Hij mij geen geluk gunde, dat Hij op mijn narigheid uit was. Tevoren. Toen al. Toen ik nog niet eens geboren was. Toen al stierf Hij op Golgotha voor ons. Toen de wereld nog niet geschapen was. Toen Hij wist dat ik in Adam hem zou verwerpen en een zondige aard zou krijgen. Tevoren, toen al, heeft Hij ons zo uitnemend liefgehad, dat Hij zei: Vader Ik zal, Ik wil voor deze Mijzelf gaan geven. Die ons tevoren zo uitnemend heeft liefgehad.

Zo vertoont de Bruidegom Zich door het venster van het Woord heen en door de tralien van brood en beker. Hij laat Zich zien als deze Bruidegom Die Zijn Bruidskerk tevoren zo uitnemend heeft liefgehad. En wat is nou geloof? En waar gaat om in de week voor zelfbeproeving? Waarachtig geloof is datgene wat zegt: alleen door zulke liefde ben ik te redden. Alleen zulke liefde kan mijn heil zijn. Want als het een liefde was niet voordat, maar nadat ik Hem zou gaan zoeken, en begeren, en dienen, en berouw hebben, als het zo'n liefde zou zijn, zou ik er niet in kunnen delen. En als het een liefde was die niet zo uitnemend liefhad door alles te dragen en heel de vloek over te nemen en alle gehoorzaamheid te volbrengen, dan zou ik er niet in kunnen delen, want ik kan geen volmaakte gehoorzaamheid opbrengen, nog geen halve meter, nog geen halve millimeter. Als Hij niet de hele weg had afgelegd naar mij toe, dan zou ik nooit bij Hem gekomen zijn. En als Hij niet had liefgehad door te verlossen van grootste kwaad en te geven mij het hoogste goed, ik zou nooit zalig kunnen worden, als ik enig goed zelf zou moeten verdienen of bereiken zou ik er nooit in kunnen delen. En als Hij niet zou verlossen van het grootste kwaad en me daar vandaan zou halen, dan zou ik nooit er kunnen komen want ik kan me niet opwerken en alvast een beetje opklimmen naar omhoog. Geloof zegt: alleen liefde die tevoren zo uitnemend liefheeft, alleen zulke liefde kan mij redden. Heere Jezus, wees Gij mijn Borg. Kijk, zo lijft de Heilige Geest door het geloof in Christus

in. Door het geloof dat deze liefde van Christus opvangt. Zich tot deze liefde van Christus richt. Alleen zulke liefde kan mij zaligmaken. De Heilige Geest ontnemt alle gedachten en mogelijkheden dat het ook nog anders zou kunnen en dat het niet zo nodig zou zijn. De Heilige Geest maakt zo verloren dat alleen zulke liefde je heil kan zijn.

Dat is Evangelie voor mensen die totaal verloren zijn. Die het van liefde moeten hebben, van uitnemende liefde, van liefde voor alles uit. Die niets kunnen bieden of beginnen voor Hem uit. Hier is Hij, Die liefde heeft die bij u past. Ziet Hem staan achter het venster, door de tralies van brood en beker heen. En wie van deze liefde leven moet, in deze liefde leven vond, die kome tot de tafel zondagmorgen. En wat zie je dan? Naast je zit iemand anders. Hem heeft de Heere Jezus ook tevoren zo uitnemend liefgehad. En daarnaast zit nog iemand: Haar heeft de Heere Jezus ook zo uitnemend liefgehad. De Heere Jezus heeft niet alleen mij zo uitnemend liefgehad, maar nog anderen ook. Heel Zijn Kerk. Heel Zijn lichaam. Wie zijn dat dan?

Daar kun je twee ontsporingen in begaan. Wie zijn die anderen die Jezus ook tevoren zo uitnemend heeft liefgehad? Je kan zeggen: dat acht ik alleen hen te zijn die mij kunnen vertellen hoe de HEERE hen bekeerd heeft. Die hun weg vertellen kunnen en willen aan mij. En van wie ik dan denk: ja, dat klinkt mij echt in de oren, dat voldoet aan de verwachtingen die ik daarvan heb en zoals ik het zelf heb ervaren. Nee, zo niet. Je kan ook zeggen: waar doe je moeilijk over? Iedereen die meedoet in de kerk en ermee bezig is die is natuurlijk ook een kind van God. Nee, zo niet, dat maakt oppervlakkig en stelt vals gerust. Wie dan wel? Wat de Dordtse Leerregels zeggen in hoofdstuk 3 / 4 par 15. Van diegenen die hun geloof belijden en hun leven beteren zullen wij het beste denken. Die hun geloof belijden, dat doe je als ten avondmaal gaat, en hun leven beteren, zal men het beste denken, die houden wij in de omgang voor iemand die de Heere Jezus tevoren zo uitnemend heeft liefgehad. Zo naar anderen toe. Maar naar mezelf toe kan ik het daar niet mee doen. Al zou iedereen mij houden voor een echte gelovige, en zeggen, jij kan wel aangaan hoor, als jij niet kan wie zou er dan wel kunnen, daar kan en mag ik het niet op doen. Naar mezelf toe is de vraag: ken ik Hem Die tevoren zo uitnemend heeft liefgehad? Heb ik Hem nodig? Werd mijn hart, mijn oog op Hem gericht? Kon en kan ik niet anders meer in de voorbereidingsweek dan mij overgeven aan Hem?

Allen die met mij aan de tafel komen en hun leven beteren houd ik voor leden van Jezus' lichaam, Die Hij ook tevoren zo uitnemend heeft liefgehad. Daarom zullen wij allen tesamen één lichaam zijn. Aldus zullen wij Christus gedenken aan Zijn tafel. Ik kan dus niet zeggen: Heere Jezus, ja U heb ik wel lief, maar die anderen die hoef ik er niet bij, daar wil ik niks mee te maken hebben. Als de Heere Jezus zegt: hem, haar heb Ik ook tevoren zo uitnemend liefgehad, dan kan ik toch niet zeggen: maar ik wil ze niet, ik hoef ze niet....???

3 het gebod van broederlijke liefde

Wat is het dan nodig en heerlijk als je, bijvoorbeeld op de avondmaalskring, elkaar dan ook spreken mag. Elkaar herkennen mag in het leven uit Christus. Met elkaar praten over Wie Jezus voor je is. In de voorbereidingsweek, en aan de tafel. Zodat het lichaam temeer aan elkaar verbonden wordt. Die mensen die zaterdagavond voetbal kijken die hebben het daar toch over als ze elkaar na die tijd tegenkomen en spreken? En zij die aan de tafel van Jezus hebben gezeten zouden die het niet over Koning Jezus hebben als zij elkaar na die tijd tegenkomen? En je proeft dezelfde strijd, dezelfde liefde, hetzelfde verlangen. Zouden we dat zondagavond niet proberen te doen? Op de koffiegroep, thuis, op avondmaalskring. Of later in de week. Dan krijg je ook pas zicht op de volheid van Jezus' uitnemende liefde. Want die kan Hij niet in één mens kwijt. Het is zo'n emmer vol, die past niet in 1 vingerhoed, maar een ander heeft weer andere aspecten van Jezus' liefde mogen ontvangen. Om samen met al de heiligen de hoogte lengte breedte en diepte van de liefde van Christus te bekennen.

Terwijl er zo veel verschil is ook. Verschil in karakter en levensleiding en achtergrond en levenssituatie. De één is pas getrouwd, de ander weduwe of weduwnaar geworden. De één is gezond en druk, de andere kan bijna niets aan en op de achtergrond. De één is jong en impulsief, de ander oud en bedachtzaam. De één is pas bekeerd en vurig in de Heere, de ander dient Hem al jaren en is beproefd. De één is kerkelijk opgevoed van jongs af aan, de ander niet. De één is zeg maar heel zwaar opgevoed en dacht altijd het kan toch nooit voor me totdat God doorbrak. De ander is heel licht opgevoed en dacht altijd dat het wel goed zou komen totdat God stilzette. De één is meer treurig over zonden en beducht voor oppervlakkigheid, de ander is meer dankbaar voor genade en beducht voor troosteloosheid en wanhoop. De één is de denker de theoloog, de ander de doener, de zorgende. En toch: allen tesamen één lichaam.

En dat betekent dat het nogal wat uitmaakt hoe je met elkaar omgaat. Kijk uit dat je elkaar niet kwetst: Want Jezus zegt ergens Die Mijn volk aanraakt, raakt Mijn oogappel aan. Dat voel Ik als in Mijn oog zegt Jezus als je prikt en steekt naar die ander. En als Paulus de gemeente

vervolgt dan zegt Jezus Saul, Saul wat vervolgt gij Mij. En Jezus zegt: in zoverre gij één van deze minsten geen beker koud water hebt gegeven hebt ge het Mij niet gedaan. Laten we zorg dragen voor elkaar: want indien gij dit één van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, hebt ge het Mij gedaan. En Wie één van hen ontvangt in Mijn Naam die ontvangt Mij. Jezus trekt het Zich aan alsof het Hem Zelf gedaan wordt.

Hebt elkander lief en laten wij dat niet alleen met woorden maar ook met de daad jegens elkander bewijzen. Er is ook een liefde tot iedereen. Dat je het goede zoekt voor ieder die op je pad komt. Als het iemand is die zoekt en verlangt bemoedigend en nodigend. Als het iemand is die het een zorg zal zijn uit bewogenheid. Maar hier gaat het over de gelovigen onder en tot elkaar. Kijk dat betekent niet dat je hen allen lief moet vinden. Sommige kinderen van God zijn niet zo lief van karakter en doen soms helemaal niet lief. Het betekent ook niet dat je met hen allen bevriend moet zijn, want niet iedereen ligt je zo dat je hem of haar tot je vriendenkring neemt. Maar het betekent dat je het goede zoekt voor die anderen. Omdat Jezus dat ook deed, tevoren, zo uitnemend. Omdat Jezus dat deed, zal ik dat ook doen. Dus dat hangt niet af van hoe zij ten opzichte van mij zijn of doen. Het is altijd een blijvende liefde. Per definitie. Ook als de ander mij wat aandoet, en krenkt, en kwetst. Dan nog. Zoals Jezus mij heeft liefgehad en liefheeft terwijl ik Hem kwets en krenk. Een liefde die bidt voor anderen. Soms bid ik vuriger voor mezelf om laten we zeggen € 10,- dan om gezondheid of kracht voor een ander. Dat is natuurlijk geen goede verhouding. Laten we bidden voor allen die Jezus verschijning hebben liefgekregen. Even vurig als voor mijzelf.

En met woorden: woorden van bemoediging en raad. Maar liefde kent ook woorden van vermaning en zorg. Liefde kan en durft scherp zijn. Als ik zie dat een ander dingen doet die God onteren en slecht zijn voor zijn geestelijk leven. Liefde durft ernaar te vragen. Waarom doe je dat zaterdagavond? Heb je daar geen hinder van voor je omgang met God? Zou je niet beter iets anders kunnen doen? Liefde durft aan te spreken. En: liefde laat zich ook aanspreken door een ander. Als het dienen kan om me nader tot Hem te brengen, heiliger te laten leven, graag, zeg het me.

En met daden. Zoveel als mogelijk is. Zoveel. Aan vrijwilligerswerk, gemeenteleven, hulpvaardigheid. Zovéél als mogelijk is. en dan ook: zoveel als mógelijk is: temidden van mijn ander taken op werk, in huis en gezin, want dat gaat voor, als mogelijk is mentaal, psychisch, lichamelijk. Meer hoeft niet, meer mag niet!

De ware avondmaalganger beseft en gevoelt: dat gaat mijn kunnen ver te boven. Ik verlang het, Hem zo te gedenken. Maar hoe zal ik het

kunnen? O almachtige barmhartige Vader, help mij. Zo ten avondmaal gaan. Help mij om Uw inzetting recht te betrachten. Smekend en verwachtend. Smekend, want Hij is de barmhartige, verwachtend want Hij is de almachtige. Zo zullen wij Hem daarbij gedenken. Daartoe helpe ons de almachtige barmhartige God en Vader door Zijn Heilige Geest. Om de Heere Jezus te gedenken Die laat zien aan Zijn tafel: Ik voor u... Ik voed u... Ik verbind u aan elkaar.

God geven ons zo een gezegende avondmaalszondag.

Amen